

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรม

การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยโดยใช้เทคนิค ๓R ด้วยแบบฝึกทักษะ
การอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

นางวณิชยา ธรหาญ

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านนาทม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการสร้างนวัตกรรมการศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยโดยใช้เทคนิค ๓R ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ นี้ เพื่อกระตุ้นสมองให้พร้อมเรียนรู้ สื่อการสอนและเกมประกอบการสอน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของ นักเรียน ให้นักเรียนมีความ กระตือรือร้น สนุกสนาน นักเรียนมีความพึงพอใจและมีความสุขในการเรียนวิชาภาษาไทย ช่วย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย สร้างทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืนให้กับนักเรียน

ผู้รายงานขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหวัง ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการอ่าน การเขียน และการสื่อสาร และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และการดำรงชีวิตต่อไป ผู้รายงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะมี ประโยชน์สำหรับนักเรียนและผู้นำไปใช้ต่อไป

วณิชา ธรหาญ

ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านนาทม

สารบัญ

หน้า

รูปแบบการบริหาร

• ความสำคัญและความเป็นมาของนวัตกรรม	๑
• วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนา	๒
• วิธีการดำเนินการให้บรรลุผล	๒
• วิธีการวัดและประเมินผล	๔
• ผลลัพธ์การพัฒนาที่คาดหวัง	๔
• ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาและประโยชน์ที่ได้รับ	๕
• การเผยแพร่	๕
• ภาคผนวก	๕

แบบรายงานการสร้างนวัตกรรม

ชื่อผลงาน การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค ๓R ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ผู้เสนอผลงาน นางวนิชยา ธรหาญ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาทม

๑. ความสำคัญและความเป็นมาของนวัตกรรม

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูปประเทศไทย ได้ประกาศยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กำหนดให้มีการปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ ๒๑ มีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา และ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ “การอ่านออกเขียนได้” นับเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นทักษะการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดนโยบายขับเคลื่อนการศึกษาที่เน้น ให้มีความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาไทย ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดนโยบาย “เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออกเขียนได้ทุกคน” เพื่อนำสู่การพัฒนาผู้เรียนให้อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง มีสมรรถนะการ อ่านขั้นสูง สามารถใช้การอ่านการเขียน และมีนิสัยรักการอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีทักษะการ เรียนรู้ ในศตวรรษที่๒๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการอ่าน การเขียน และการสื่อสาร เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และการดำรงชีวิต ครูจำเป็นต้องตระหนักด้านการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ และจะต้องมีองค์ความรู้ เข้าใจทักษะกระบวนการพัฒนาความสามารถอ่าน การเขียนของนักเรียนเพื่อนำสู่ การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

จากการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง เมื่อปีที่ผ่านมา การสอนอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่องต่างๆ ในหนังสือเรียนภาษาไทย เมื่ออ่านจบผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำให้ไม่เข้าใจในเนื้อหาเรื่องที่เรียน ผู้เรียนบางคนอ่านได้ แต่ไม่รู้เรื่อง เพราะไม่เข้าใจเรื่องราว ไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ทำให้การอ่านขาดประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นหัวใจพื้นฐานของการอ่าน ที่จะทำให้เกิดสมรรถนะการอ่านขั้นสูง เพื่อย่อยอดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ และเพื่อการเตรียมความพร้อมในการทดสอบระดับชาติวิชาภาษาไทยต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น ในฐานะครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เห็นว่าการแก้ปัญหาดังกล่าวควรเริ่มต้นที่ครูเป็นอันดับแรก ครูควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัว ได้รับความสนใจ เข้าใจง่าย มีภาพประกอบรูปแบบสวยงาม และสามารถฝึกได้ด้วยตนเอง จึงเป็นแนวคิดในการพัฒนาทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนา

๒.๑ วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อแก้ไขปัญหาให้นักเรียนให้สามารถ อ่านออก เขียนได้ ลายมือสวยตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการและสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓

๒.๑.๒ เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้มีนิสัยในการอ่านและการเขียนที่ยั่งยืน

๒.๑.๓ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียน บ้านนาทม

๒.๑.๔ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีผลการทดสอบระดับชาติ O-NET วิชาภาษาไทย มีค่าคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าปีที่ผ่านมา

๒.๒ เป้าหมาย

๒.๒.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๗๐ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการ อ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป มีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

๒. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีผลการทดสอบระดับชาติ O-NET วิชาภาษาไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง กว่าปีที่ผ่านมา

๒.๒.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จาก นิทานอีสป อยู่ในระดับมาก

๓. วิธีการดำเนินการให้บรรลุผล

๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาจากการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาภาษาไทย

๒. นำสภาพปัญหาที่พบจากการจัดการเรียนรู้ เข้าสู่กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ(PLC) ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

๓. ออกแบบ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

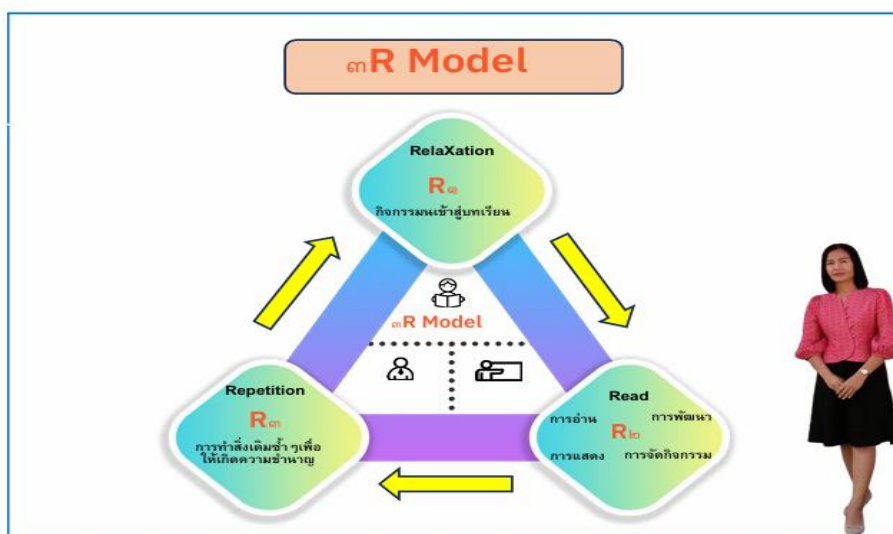
๔. นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ให้คุณครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วยกัน ตรวจสอบความถูกต้อง ด้านเนื้อหา กิจกรรม การเฉลยคำตอบ พร้อมทั้งเสนอแนะ เพื่อปรับปรุง แก้ไข

๕. นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป มาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของคณะครูในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๖. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป

๗. นำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ไปใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๘. บันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเรียนรู้ ในรูปแบบข้อมูลสารสนเทศ

Relaxation (R₁) : กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้

READ (R₂) : พัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย

R = Reading : การอ่านนิทาน

E = Expanding : การพัฒนาจากการอ่านนิทานไปสู่การอ่านเนื้อหาบทเรียน

A = Activity : ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

D = Display : ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการนำเสนอผลงาน

Repetition (R_n) : การทำสิ่งเดิมซ้ำๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญ หรือเกิดทักษะความรู้ ที่ยั่งยืน

๑. Relaxation (R₁) หมายถึง การจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กลวิธีต่างๆ ที่ครูใช้ในการนำเดินกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อเตรียมตัวนักเรียนก่อนเริ่มเรียน เช่น การเล่านิทาน การเล่นเกม มาใช้ เป็นการกระตุ้นระบบสมองของผู้เรียนให้มีความตื่นตัว และมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน การอ่านนิทานหรือเล่านิทาน เป็นการสร้างความสนใจให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาที่เรียน

๒. READ (R₂) หมายถึง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้นิทานเป็นสื่อหลักในการพัฒนาด้านการอ่านภาษาไทย โดย READ แบ่งย่อย ๆ ออกได้ดังนี้ R = Reading : การอ่านนิทานเป็นกิจวัตรประจำวัน และทำเป็นประจำทุกวันจนเกิดความเคยชิน พัฒนาเป็นความรู้ที่ยั่งยืนต่อไป นิทานที่นำมาใช้คือ นิทานอีสป เพราะเป็นนิทานที่มีเนื้อหา สั้นๆ ให้ข้อคิด และมีภาพและสีสัน สวยงามดึงดูดใจให้นักเรียนสนใจที่จะฝึกอ่าน E = Expanding : การพัฒนาจากการอ่านนิทานไปสู่การอ่านเนื้อหาบทเรียน เมื่อผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านที่ ถูกต้องและเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสะกดคำที่ถูกต้อง อ่านคล่องขึ้นและอ่านคำภาษาไทยได้ ถูกต้อง จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ในทุกรายวิชา A = Activity : ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญเช่น ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดตกแต่งชั้นเรียนเป็นมุมนิทาน การเล่นเกม ตอบคำถาม การสร้างสื่อการสอนร่วมกับครูผู้สอน ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้เรียน เกิดความสนใจในเนื้อหาที่เรียน มีความภาคภูมิใจในผลงาน สนุกสนานเพลิดเพลินจากการ เล่นเกม และรักในการ

เรียนรู้ D = Display : ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการนำเสนอผลงาน เป็นการสรุปความรู้และ สะท้อนผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง

๓. Repetition (Rm) หมายถึง การทำสิ่งเดิมซ้ำๆเพื่อให้เกิดความชำนาญ หรือเกิดทักษะความรู้ที่ยั่งยืน เพราะทักษะ เกิดขึ้นได้จะต้องได้รับการเรียนรู้ที่ซ้ำๆ จนเกิดความเคยชิน หรือความชำนาญ การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความ สนใจ ในการเรียน การกระตุ้นหรือความตองการที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนเกิดการ พัฒนา ทักษะตามมา หากเป็นการเรียนรู้พฤติกรรมที่บุคคลนั้นจะแสดงออกมาอย่างเด่นชัด เช่น ความกระตือรือร้น การ ค้นคว้า ครู ร่วมมือกับนักเรียนในการกำหนดหรือตั้งประเด็นความรู้ หรือหัวข้อเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามแผนที่สอดคล้องกับ หลักสูตร เป็น ขั้นที่นักเรียนจะรับรู้ถึงจุดหมายและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้บทเรียน ข้าพเจ้าเลือกใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการ นำเข้าสู่บทเรียน และการเรียนรู้ เช่น เล่าเรื่องต่าง ๆ ให้นักเรียนซักถาม หรือตั้งคำถาม การฟังเพลง การเล่นเกม การชวน สนทนา เพื่อให้ ผู้เรียนตั้งประเด็นที่ต้องการรู้การกระตุ้นความสนใจ การใช้คำถามสร้างพลังความคิด รวมไปถึงการร้อง เพลง นักเรียน เพลิดเพลินเกิดความสนใจในการเรียน

๔. วิธีการวัดและประเมินผล

กิจกรรม/แบบประเมิน/แบบบันทึก

๑. การอ่านนิทานอีสป
๒. การทำแบบฝึกหัด
๓. เขียนเรื่องจากภาพ (ใบกิจกรรม)
๔. การทำแบบทดสอบ

ครูติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินผลการ ดำเนินงาน ตรวจสอบวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาวัตกรรมการอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่การพัฒนา “การพัฒนาทักษะการ อ่านจับใจความสำคัญโดยโดยใช้เทคนิค ๓R ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” เพื่อเดินหน้าพัฒนาการอ่านการเขียน เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออกเขียนได้ ลายมือสวย ที่สามารถแก้ไข ปัญหาของนักเรียน จนเกิดคุณภาพเชิงประจักษ์

๕. ผลลัพธ์การพัฒนาที่คาดหวัง

จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ สรุปผลได้ดังนี้

๑.นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คะแนนการทดสอบเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

การประเมิน	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละของ คะแนนเต็ม
ก่อนเรียน	๑๙	๑๐	๗	๑	๔.๕๓	๔๕.๓๓
หลังเรียน	๑๙	๑๐	๙	๕	๗.๒๑	๗๒.๑๑

จากตารางแสดงผลการทดสอบด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีผลต่างคะแนน +๒.๖๘

๒.นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีผลการทดสอบระดับชาติ O-NET วิชาภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีที่ผ่านมา

๕. ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาและประโยชน์ที่ได้รับ

จากการที่ข้าพเจ้าได้นำแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสปมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ผลการประเมินโดยภาพรวมพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

จากการดำเนินงานและพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค ๓R ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ทำให้วัตรกรรมดังกล่าวประสบผลสำเร็จจากการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

๖.๑ ผลที่เกิดขึ้นกับครู

ครูมีนวัตกรรมที่เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การอ่าน การเขียน ด้วย “ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค ๓R ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๖.๒ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

๖.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนบ้านนาม มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ สามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง มีวินัยในการอ่านและการเขียนที่ยั่งยืน

๒. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๗๐ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป มีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

๓. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีผลการทดสอบระดับชาติ O-NET วิชาภาษาไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีที่ผ่านมา

๗.การเผยแพร่

- ครูบ้านนอก

ภาคผนวก

๓RSH MODEL

ผลสำเร็จจากการพัฒนา

แบบฝึกทักษะการอ่านจากนิทานอีสป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ